

Biskopsvisitation & biskopsvisit i Linköpings stift 2021-2023

Innehållsförteckning

1	Biskopsvisitation i Linköpings stift.....	0
2	Visitation som möte.....	0
2.1	Församlingsliv i centrum.....	0
3	Visitationens tid – tre delar.....	1
3.1	Förberedelsetid.....	1
3.1.1	Planeringsmöte I – tio till tolv månader före visitationsdagarna.....	1
3.1.2	Genomlysningsperiod – tio månader till en månad före visitationsdagarna.....	1
3.1.3	Planeringsmöte II – två till fyra månader före visitationsdagarna.....	1
3.1.4	Planeringsmöte III – en månad före visitationsdagarna.....	2
3.2	Visitationsdagar.....	2
3.3	Visitationsmässa och stämma.....	2
3.4	Uppföljningstid.....	2
3.4.1	Uppföljningsmöte – sex veckor efter visitationsdagarna.....	2
4	Särskilda teman.....	3
4.1	Lärande och undervisning.....	3
4.2	20 samtalsgrupper och ”10 min om”.....	3
5	Visitationsdagarnas innehåll.....	3
5.1	Mediakontakter inför visitationsdagarna.....	4
6	Genomlysningsområden.....	4
6.1	Arkiv och diarium.....	5
6.2	Den grundläggande uppgiften.....	5
6.3	Verksamhets- och ekonomistyrning.....	6
6.4	Klimat och miljö.....	6
6.5	Krisberedskap.....	6
6.6	Kyrkobyggnader, begravningsplatser och inventarier.....	7
6.7	Jämställdhet och diskriminering.....	7
7	Biskopsvisit.....	8
8	Bilagor.....	9
8.1	Mer om genomlysningarna.....	9
8.2	Visitationsprocessen.....	11

Samtal och visning i Vireda kyrka. Foto: Fredrik Olofsson

1 Biskopsvisitation i Linköpings stift

Det är en särskild tid i församlinglivet när stiftets biskop och församlingen möts. Biskopsvisitationen är ett konkret uttryck för hur Svenska kyrkan hänger samman som församlingar, kontrakt, stift och ytterst med den världsvida kyrkan. Biskopsvisitation har en lång tradition och är ett av huvuduppgifterna för en biskop. Biskopens roll är att vara brobyggare och ett tecken på kyrkans enhet. I centrum för visitationen är församlinglivet och hur det är att leva som kristen. Visitationen handlar om möten och inspiration och den tillsyn som sker har ett främjande förhållningssätt.

2 Visitation som möte

Under visitationen får församlingar och anställda berätta om hur livet i församlingen är, vad som är utmaningar och glädjeämnen. Ofta finns mycket att berätta, att upptäcka och att vara stolt över.

Visitationen är ett bra tillfälle för reflektion, fördjupning i tro och liv, att få vara stolt över det som finns.

2.1 Församlingliv i centrum

Visitationens fokus är församlinglivet. Hur är det att vara kyrka på denna plats och hur uttrycks det i gudstjänsten, diakonin, undervisningen och Guds mission? Detta grundläggande liv är primärt, allt annat som sker i en församling, vilket kan vara mycket, är till stöd för detta liv. Fungerar stödet bra fungerar oftast också församlinglivet. Att under visitationen genomlysas stödet för församlinglivet är därför viktigt.

Om församlingen samverkar i ett pastorat besöker biskopen samtliga församlingar i pastoratet. Församlingsinstruktionen är grunden för visitationen. I den uttrycks församlingens vilja och längtan. Visitationen är ett sätt att följa upp det som står i församlingsinstruktionen med frågor som,

”hur går det för er med det ni vill?”. Målet med visitationen är att det ska stödja visionen: Levande församlingar.

Barnperspektiv

I visitationen är fokus på barn och unga viktigt och det visar sig på flera sätt. Ett sätt är genomlysningen av mötet med barn och unga. Ett annat är de möten som sker under visitationsdagarna. Det är viktigt att visitationsgruppen ser på planeringen med ett barnperspektiv. Under dagarna möter biskopen barn och unga särskilt (vid samlingar för ungdomar eller konfirmander eller vid besök på förskola). På kvällstid sker ofta generationsöverskridande församlingmöten för människor i alla åldrar.

3 Visitationens tid – tre delar

En visitationstid är en längre process och mer än de dagar biskopen besöker församlingen. Visitationstiden har tre tydliga delar: förberedelsetiden, visitationsdagarna och uppföljningstiden. Här följer en beskrivning av visitationens olika delar. De delarna hittar ni också i det tidsschema som gäller för visitationen hos er, se bilaga.

3.1 Förberedelsetid

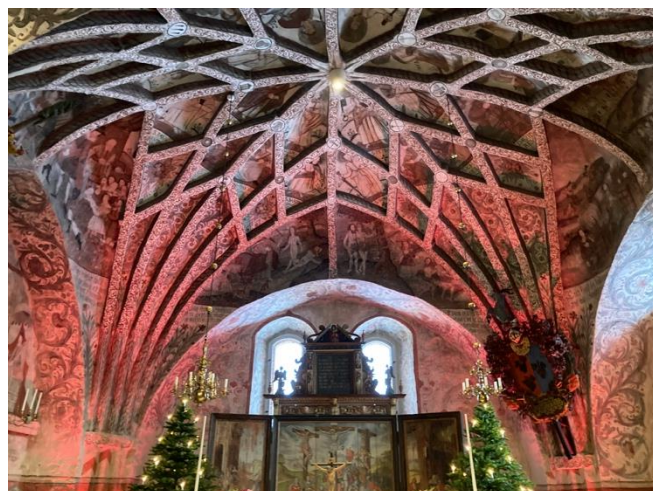
Ungefär ett år innan visitationsdagarna kontaktas kyrkoherde om att det är dags att planera för en visitation. Därefter börjar förberedelsetiden som sträcker sig över ca 8–10 månader innan visitationsdagarna. Då sker informations- och planeringsmöten inför visitationsdagarna samt flera genomlysningar av församlinglivet. Det innebär att handläggare från stiftskansliet kommer på besök till församlingen för att belysa olika områden. Vilka områdena är och hur det går till beskrivs längre fram. Under förberedelsetiden sker också regelbundna möten mellan visitationshandläggare och församlingens ledning då visitationsdagarna planeras.

3.1.1 Planeringsmöte I – tio till tolv månader före visitationsdagarna

Detta är ett första möte som sker tidigt efter att visitationsdatumen har bestämts. Då träffas visitationshandläggare, kyrkoherde och kyrkorådets ordförande i församlingen. Träffen sker i

församlingen eller pastoratet. Vid mötet ges en grundläggande orientering om vad en visitation innebär och vad som ska förberedas. Ett övergripande tidsschema och annan relevant information presenteras.

Efter mötet kallar kyrkoherden samman en lokal arbetsgrupp som kallas ”visitationsledningsgrupp”. Det är den formella ledningsgruppen i församlingen under visitationen. I den ingår vanligen församlingens ledning: förtroendevalda och anställda. De informerar tidigt den övriga församlingen om visitationen och planerar, i samråd med visitationshandläggare, ett schema och innehåll för visitationsdagarna. Visitationsledningsgruppen och handläggaren sköter kontakten mellan församling och stift.

Åtvids gamla kyrka. Foto: Fredrik Olofsson

3.1.2 Genomlysningsperiod – tio månader till en månad före visitationsdagarna.

Efter det första planeringsmötet tar handläggare för olika områden kontakt med kyrkoherden för att boka tid för genomlysning. Handläggare från stiftskansliet besöker därefter församlingen och gör genomlysningar. Varje område dokumenteras med en skriftlig rapport som skickas för påseende till kyrkoherde och berörd personal innan den slutligen fastställs. De områden som genomlysas beskrivs under rubrik 6 *Genomlysningsområden*.

3.1.3 Planeringsmöte II – två till fyra månader före visitationsdagarna

Vid detta möte sker en avstämning i församlingen med kyrkoherde, visitationsledningsgrupp och

visitationshandläggare från stiftskansliet. Mötet sker hos församlingen/pastoratet. Nu bestäms vilka fokusområden församlingen valt ut. Det är områden man vill lyfta fram som centrala för församlingens liv och är vanligen de fokusområden man har valt i sin församlingsinstruktion. Man går även igenom planeringen av programmet för visitationsdagarna.

3.1.4 Planeringsmöte III – en månad före visitationsdagarna

Det sista mötet inför visitationsdagarna hålls på stiftskansliet med biskop, kyrkoherde, visitationsledningsgrupp, kontraktsprost och visitationshandläggare. Denna gång går man noga igenom schemat inför visitationsdagarna, diskuterar oklarheter och praktiska frågor.

Inledande samtal i Vadstena pastorat Foto: Katarina Blvme

3.2 Visitationsdagar

Det är de dagar då biskopen besöker församlingen. Kontraktsprosten och handläggare från stiftskansliet är också med. Beroende på hur stor församlingen är eller om det är många församlingar som samverkar i ett pastorat, blir antalet visitationsdagar olika. I en mindre församling sker visitationen under två dagar medan större församlingar eller pastorat har flera dagar. Dagarna kan vara spridda och sträcka sig över veckor.

3.3 Visitationsmessa och stämma

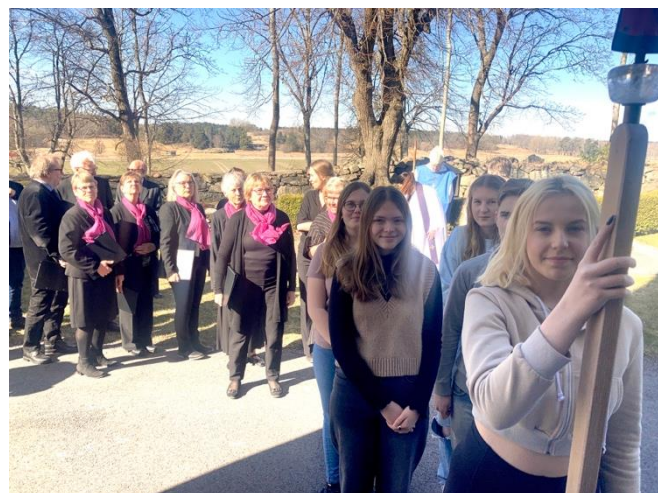
Visitationsdagarna avslutas med en festlig mässa. Biskopen leder mässan och kyrkoherden predikar. Mässan följer den ordning som församlingen brukar använda. Efter mässan håller biskopen visitationsstämma och sammanfattar sina intryck av

församlingen (eller för pastorat, församlingarna) i ett tal utifrån visitationen som helhet. Under stämman ges möjlighet att ställa frågor och framföra synpunkter till biskopen. Vad visitationsdagarna ska innehålla beskrivs senare i detta dokument under rubrik 5 *Visitationsdagarnas innehåll*.

3.4 Uppföljningstid

En visitation är ett ambitiöst arbete både för församlingar och stiftsorganisation. Därför är uppföljningen viktig. Vad sades under dagarna? Vad såg vi tillsammans? Hur vill vi ta det vidare? Under uppföljningstiden sammanställs och dokumenteras visitationen.

Efter visitationsdagarna fastställs protokollet, dvs visitationstalet, genomlysningsrapporterna och schemat för dagarna. Protokollet skickas ut till kyrkoherde, kyrkoråd och prost. Sedan görs ett häfte där program, visitationstal, och bilder från dagarna finns med. Det får gärna spridas i församlingen som ett minne från dagarna.

Dags för visitationsmessa i V Husby kyrka. Foto: Fredrik Olofsson

3.4.1 Uppföljningsmöte – sex veckor efter visitationsdagarna

Efter visitationen sker ett uppföljningsmöte på stiftskansliet. Då träffas visitationsledningsgrupp, kontraktsprost, visitationshandläggare samt stiftsdirektor. Inför mötet ska visitationsledningsgruppen gå igenom talet samt genomlysningsrapporterna, och utifrån dessa fatta beslut om vad de vill och ska gå vidare med. Stiftsdirektorn deltar för att höra om församlingen har önskemål om stöd från stiftsorganisationen.

Ansvar för att göra uppföljningen ligger hos församlingens eller pastoratets ledning. Stöd och hjälp för uppföljningen finns hos stiftsorganisationen. Under mötet förs anteckningar över det man är överens om att följa upp. De sprids till visitationsledningsgrupp, prost, direktor och diarieför. Kontraktsprosten kan sedan använda sig av anteckningarna vid fortsatt kontakt. I och med detta möte är visitationsprocessen slut.

Bön och lek med förskolebarnen i Östra Ryds församling
Foto: Fredrik Olofsson

4 Särskilda teman

4.1 Lärande och undervisning

Lärande och undervisning är ett område som betonas vid visitationen. Det är också namnet på en långsiktig nationell satsning på att fördjupa kunskapen om kristen tro och tradition i Svenska kyrkan. Under hösten 2021 gavs biskopsbrevet "...och lär dem" ut som ett inspirations- och studiematerial.

Lärande och undervisning handlar om att utgå från det som redan sker i församlingar men att ge utrymme för fördjupning. Det kan exempelvis vara så att man vid en körövning fortsätter att samtala om innehållet i sångerna eller att arbeta tillsammans inför en gudstjänst och fördjupa kunskapen om dess delar och betydelse. Temat lärande och undervisning kommer att finnas med under både genomlysningarna och visitationsdagarna.

4.2 20 samtalsgrupper och "10 min om"

Från och med biskopsvisitationerna 2021 uppmuntrade stiftets tidigare biskop Martin Modéus

församlingen till att samla människor till samtal i "20 samtalsgrupper" inför visitationsdagarna. Det innebär att de under förberedelsestiden samlas för att samtala om tro och liv. Så många som 20 grupper medför att församlingen får ta tillfället i akt att bjuda in personer utanför de vanliga kyrkliga kretsarna. Det handlar om att möta de som är "kyrka utanför kyrkan", dvs de som är nyfikna men som inte deltar ofta. Biskopsvisitationen är nu ett skäl till att bjuda in till sådana samtal.

Samtalsgrupperna kan bestå av människor från alla delar av församlingen: körmedlemmar, konfirmandföräldrar, frisörer, handbollsspelare eller de som slumpmässigt passerar ett samtalsbord på torget.

Fokus för samtalen är tro och liv. Man kan välja teman som är aktuella för församlingen exempelvis församlingens fokusområden, bibelställen, en aktuell händelse, kyrkliga högtider, rättvisefrågor osv. Grupperna kan ledas av en ideell, förtroendevald eller anställd och man samlas tre gånger inför visitationsdagarna. De församlingar som har genomfört detta har positiva erfarenheter. Människor berättar om hur värdefullt det var att bli efterfrågad och samtala med andra. Det var länge sedan de samtalade på det här sättet och flera av grupperna har velat fortsätta efter visitationens slut.

Samtalen är tänkta att ske innan visitationsdagarna så att erfarenheterna kan tas upp vid visitationen exempelvis vid någon öppen kväll under visitationsdagarna. Sedan avgör församlingen om och hur man vill gå vidare med samtalen. Stiftets handläggare håller gärna i en särskild genomgång för tänkta ledare i arbetet med de 20 samtalsgrupperna.

Ett alternativ till samtalsgrupperna är att inför visitationen arbeta med det biskopen kallar för "10 minuter om", att vid så många samlingar och mötet som möjligt (som redan sker i församlingen) lägga in 10 minuters undervisning om något centralt kristet tema; tio minuter om Jesus, tio minuter om fastan, om Paulus etc. Inga nya grupper behövs, vi skruvar på det som redan finns och ger plats för lärande och undervisning.

5 Visitationsdagarnas innehåll

I punkterna nedan beskrivs kortfattat vad visitationsdagarna ska innehålla. Visitations-

handläggare förklarar under planeringsmöten vad punkterna innebär. Givetvis tas hänsyn till lokala förutsättningar, önskemål och behov. Sker visitationen i ett pastorat med många samverkande församlingar blir det fler möten. Utgångspunkten är att varje församling ska besökas. Visitationsdagarna ska innehålla:

- Daglig andakt
- Samtal med visitationsledningsgruppen (först och sist i programmet)
- Samtal med kyrkoråd och alla församlingsråd på platsen där de vanligen träffas
- Samtal med anställd personal
- Samtal med anställda i vigningstjänst
- Samtal för kyrkoherde, kontraktsprost och biskop
- Samtal med personer kring de lokala kyrkorna om det lokala livet
- Öppen generationsöverskridande samling eller samling utifrån erfarenheterna från "de 20 samtalen"
- Visitationsmessa med stämma som innebär biskopens tal och ett följande samtal
- Möte med någon faktisk eller möjlig samverkanspartner i samhället

Samtal i Motala församling. Foto: Fredrik Olofsson

5.1 Mediakontakter inför visitationsdagarna

Under visitationsdagarna går det att bjuda in media till exempelvis en öppen träff. Det är församlingen som sköter kontakten med lokal media. Ta gärna kontakt en tid innan visitationsdagarna och bjud in till något lämpligt tillfälle. Stiftsorganisationen gör ett pressmeddelande om visitationen som helhet utifrån biskopens uppdrag. Om media vill samtala enskilt med biskopen går det bra, men berätta gärna om det önskemålet för visitationshandläggarna i förväg.

6 Genomlysningsområden

Här är de genomlysningsområden som tas upp vid en visitation. Varje område sammanfattas i en rapport från respektive handläggare.

Då flera av områdena är av förvaltningskaraktär kan det verka som dessa har en särskild tyngd vid visitationen. Poängen är att om stödet fungerar väl så stjäls det inte kraft och fokus från den grundläggande uppgiften. Genomlysningarna utgår från de krav som finns i svensk lagstiftning, kyrkoordning och inomkyrkliga bestämmelser. De regler och lagar som respektive område utgår från finns som bilaga i detta dokument, se bilagor.

Genomlysningsområdena är följande:

- 1) Arkiv och diarium
- 2) Den grundläggande uppgiften
- 3) Verksamhets- och ekonomistyrning
- 4) Klimat och miljöarbete
- 5) Krisberedskap
- 6) Kyrkobyggnader, begravningsplatser, inventarier
- 7) Jämställdhet och diskriminering

Förberett för visitationsmessa i Sunds kyrka
Foto: Susanna Löfgren

6.1 Arkiv och diarium

Genomlysningen av arkiv och diarium ska ge en samlad bild över församlingens arbete och att det sker inom de lagstadgade krav som finns och kyrkoordningens föreskrifter. Vi vill stödja detta arbete på bästa sätt med att informera och bidra till att etablera långsiktiga och hållbara rutiner. Stiftsorganisationen ger därför fortsatt utbildning i diarieföring och arkivering.

Genomlysningen tar upp följande delar:

- Arkivansvar
- Styrdokument
- Diarieföring/IT-system
- Arkivhantering
- Arkivredovisning
- Gallring
- Arkivlokaler

6.2 Den grundläggande uppgiften

Den grundläggande uppgiften är central för församlingens liv. Uppgiften, som är en och samma, uttrycks genom gudstjänst, undervisning, diakoni och mission. Allt annat som en församling gör är stöd för och en konsekvens av denna grundläggande uppgift. Församlingens uppdrag är att ta ett gemensamt ansvar för församlingens liv med dessa fyra dimensioner.

Då den grundläggande uppgiften är en kommer genomlysningen ske gemensamt vid ett tillfälle. Alla som arbetar med och stödjer det pastorala livet deltar för att få en gemensam förståelse om utmaningar och möjligheter i församlingens liv. Det viktiga är att tidigt boka ett datum för tillfället så att det inte sker för sent under genomlysningstiden.

Under genomlysningen samtalar vi om följande teman:

Barn och unga

Ett samtal om församlingens dopuppföljningsarbete för barn och ungdom. Syftet är att få en samlad bild över arbetet och fokusera på dop och konfirmation. Hur bedriver församlingen ett långsiktigt och hållbart arbete bland barn och unga? För att få en god bakgrund och göra en analys finns lokal konfirmandhandlingsplan och oftast doppastoral, statistik och församlingarnas webbplats att tillgå. Följande delar tas upp i samtalet:

- Dop och dopuppföljning
- Konfirmation och vägen vidare
- Svenska Kyrkans Unga
- Barn- och ungdomsperspektiv
- Skolkontakter

Gudstjänst

Syftet är att få en samlad bild av gudstjänstlivet och tankar kring gudstjänstutveckling. Hur har församlingen ett långsiktigt och hållbart gudstjänstarbete? Vi samtalar om värden som styr gudstjänsten och reflekterar över samspelet mellan gudstjänstström, gudstjänstutveckling och den lokala liturgiska gestaltningen i församlingens kyrkor.

Diakoni

Ett samtal om diakonins olika dimensioner med den så kallade Diakonitriangeln som verktyg. Vilka samhällsutmaningar finns bland människor i församlingen? Vilka diakonala förhållningssätt ger församlingen uttryck för? Vilka verksamheter finns och vilka syften och fokus har de? Samarbetar församlingen med andra parter i samhället?

Hamburgare och bön med ungdomarna i Lillkyrka.
Foto: Fredrik Olofsson

- Årsredovisning
- Revisionsberättelsen
- Revisorernas rapport till kyrkorådet
- Budget
- Kapitalplaceringspolicy
- Rapport över aktuella placeringar

6.4 Klimat och miljö

Syftet är att få en samlad bild av församlingens miljö- och klimatarbete. Genomlysningen sker utifrån tre perspektiv; det praktiska miljöarbetet, det organisatoriska miljöarbetet samt miljöarbete och reflektion kopplat till kyrkans grundläggande uppgift.

Under genomlysningen belyses nuläget för församlingen, behov identifieras och förslag på stöd och tänkbara utvecklingsmöjligheter ges.

Material som utför grund för genomlysningen är:

- Församlingsinstruktion
- Energistatistik
- Verksamhetsplan
- Relevanta policys (ex. miljö-, inköps- eller resepolicy i den mån de finns).
- Ev. miljödiplomeringsdokument

Gransnäs ungdomsgård. Foto: Fredrik Olofsson

6.3 Verksamhets- och ekonomistyrning

Denna genomlysning består av två delar: verksamhetsstyrning och ekonomistyrning.

Verksamhetsplanering

I denna del belyses församlingens verksamhetsstyrning, dvs hur kyrkoråd och kyrkoherde i pastoratet arbetar långsamt, långsiktigt, lyhört och systematiskt för att förverkliga intentionerna i församlingsinstruktionen.

Här undersöks både hur församlingsinstruktion, verksamhetsplaner och budgetprocess samverkar för att nå verksamhetsmål och hur man med verksamhetsuppföljning skapar förutsättningar för ett lärande i organisationen.

Det material som utgör grund för denna del är:

- Församlingsinstruktion
- Verksamhetsplan
- Verksamhetsuppföljning

Ekonomi

Syftet är att skapa en samlad bild av församlingens ekonomiska situation och förväntad utveckling för att kunna belysa den ekonomiska hållbarheten på längre sikt. Det innebär en bedömning av sannolikheten för att församlingens grundläggande uppgift kommer kunna utföras också under den kommande 5 – 10 årsperiod samt en bedömning av hållbarhetsaspekten i finansförvaltningen utifrån etiska och hållbarhetsmässiga perspektiv.

Det material som utgör grund för denna del är:

6.5 Krisberedskap

Syftet är att få en samlad bild av församlingens krishanterande förmåga och hur ett förebyggande säkerhetsarbete bedrivs för att minimera risker för människor, egendom och miljö.

Genomlysningen sker utifrån följande aspekter:

- Organisation och ansvar
- Risk- och sårbarhetsanalys
- Förebyggande arbete
- Plan för kris och höjd beredskap
- Utbildning och övning
- Personalstöd
- Kunskap i organisationen om krishantering

Vid genomlysningen inventeras om det finns önskemål om stöd och åtgärder från stiftsorganisationen

Inför genomlysningen ska ett antal dokument skickas in till handläggare:

- Krisberedskapsplan
- Övriga dokument (i den mån de finns)

Samtal och visning av Djursdala kyrka. Foto: Fredrik Olofsson

6.6 Kyrkobyggnader, begravningsplatser och inventarier

I denna genomlysning skapas en samlad bild över vården av kyrkobyggnader och dess inventarier samt arbetet med begravningsuppdraget. Utgångspunkten är lagar och kyrkoordningens föreskrifter så att detta arbete sker långsiktigt, hållbart och på ett beprövat sätt.

Genomlysningen vill vägleda församlingen så att byggnader och inventarier är välhållna och uppmärksamma på akuta eller planerade vård- och underhållsbehov för kyrkobyggnader, begravningsplatser och inventarier.

Genomlysningen omfattar:

- Statusbesiktning av kyrkorna inkl. planering av kommande underhåll.
- Kontroll av inventarier tillsammans med inventarieansvariga
- Begravningsplatsernas skick, planerade åtgärder och miljöhänsyn

6.7 Jämställdhet och diskriminering

Jämställdhet är ett viktigt område för församlingar och pastorat i Linköpings stift. Lagen om jämställdhet har dock ersatts av Diskrimineringslagen (2008:567) som omfattar samtliga diskrimineringsgrunder. Sedan 2017 krävs därför inte längre jämställdhetsplaner av arbetsgivaren. Istället ska arbetsgivaren visa på hur man aktivt arbetar med att förhindra diskriminering samt dokumentera detta inom fem områden. I Linköpings stift finns ett utarbetat stöd för hur man som arbetsgivare kan arbeta med dessa frågor. Du hittar stödet här:

<https://internwww.svenskakyrkan.se/linkopingsstift/vad-behover-du-arbeta-med>.

Diskrimineringsombudsmannen har också ett bra stöd för hur man kan arbeta förebyggande (<https://aktiva-atgarder.do.se/>). Mer information finns på Diskrimineringsombudsmannens hemsida (<https://www.do.se>).

Arbetsgivarorganisationen, SKAO har också tagit fram ett stöd i form av ett häfte om hur man kan arbeta med lönekartläggning och med aktiva åtgärder för att förhindra diskriminering. Du hittar häftet här:

<https://www.svenskakyrkan.se/arbetsgivare/lonekartlaggning-och-aktiva-atgarder---hafte>).

Församlingen eller pastoratet väljer själva vilket sätt att arbeta med detta som är bäst lämpat för just deras omständigheter och efter de lagliga krav som finns för en arbetsgivare av deras storlek.

7 Biskopsvisit

Ungefär fyra år efter en biskopsvisitation kommer biskopen på ett besök till församlingen som kallas för "biskopsvisit". Vid besöket sker samtal som utgår från visitationstalet och församlingens församlingsinstruktion. Besöket ger tid och rum för frågor om var församlingen befinner sig nu och hur församlingen vill vara kyrka. Med på besöket är förutom biskopen och prosten även stiftsdirektorn.

Biskopsvisiten sker vanligen under en dag som alltid har ett likartat upplägg. Dagen inleds med morgonbön. Först sker samtal med kyrkoherde (och eventuella församlingsherdar) och därefter är det samtal med kyrkoråd (och eventuella församlingsråd). Efter kvällsmat håller biskopen en öppen föreläsning med påföljande samtal som avslutas med en mässa. Personal och förtroendevalda uppmanas att delta under kvällssamlingen.

I god tid före biskopsvisiten meddelas prost och kyrkoherde utsatt datum för besöket. Kyrkoherden har ansvar för att bjuda in personer till de olika punkterna och stämma av med stiftets visitationsansvariga minst en månad innan besöket. Stiftets visitationsansvariga är behjälpliga som bollplank. Kontraktsprosten dokumenterar erfarenheter från dagen.

Samtal med kommunrepresentanter i Vadstena pastorat Foto: Katarina Blyme

8 Bilagor

8.1 Mer om genomlysningarna

Arkiv och diarium

Området arkiv och diarium regleras av:

- Lagen om Svenska kyrkan (1998:1591), 12 § – arkivbildning och arkivvård
- Kyrkoordning, kapitel 53–56
- Svenska kyrkans bestämmelser,
 - SvKB 2016:6 – registrering och diarieföring av handlingar
 - SvKB 2017:1 – väl fungerande arkivredovisning
 - SvKB 2019:1 – gallring och bevarande av dokument
- Riksarkivets myndighetspecifika föreskrifter för
 - begravningsverksamheten (RA-MS) 2001:7, 2020:24
 - och den kyrkoantikvariska ersättnings handlingar (RA-MS) 2005:11 (förteckningsplan) och 2020:13 (gallring) samt
 - Riksarkivets föreskrifter (RA-FS) 2013:4 rörande arkivlokaler.

Olika mallar för att uppfylla dessa regler hittar du här:

<https://internwww.svenskakyrkan.se/linkopingsstift/mallar-tips-och-trix>

Den grundläggande uppgiften

Den grundläggande uppgiften är central för församlingens liv. Den uttrycks i aktuell församlingsinstruktion som uppdateras vart 4:e år. Se Kyrkoordning kapitel 57, § 5 – §7.

Verksamhets- och ekonomistyrning

Frånsett svensk lag som bokföringslagen (1998:1078), revisionslagen (1999:1079) och övriga lagar, regleras även området av Svenska kyrkans bestämmelser samt av kyrkoordning.

- Kyrkoordning kapitel 47–48 om ekonomi och redovisning
- Kyrkoordning kapitel 4, 3 § om arbetsordning för kyrkorådet
- Kyrkostyrelsens skrivelse (KsSkr) 2011:6 avsnitt 8.8 om delegationsordning för

kyrkorådet

<https://www.svenskakyrkan.se/arbetsgiva-re/arbetsordningar>

Klimat och miljöarbete

Det lokala miljöarbetet regleras av svensk lag och den myndighet som bevakar att den efterlevs är arbetsmiljöverket (AV). För de församlingar och pastorat som vill arbeta aktivt inom klimatområdet finns Linköpings stifts färdplan för klimatet (<https://internwww.svenskakyrkan.se/linkopingsstift/miljoarbete>). Den är baserad på Svenska kyrkans nationella färdplan för klimatet som du hittar här (<https://internwww.svenskakyrkan.se/hallbarhetsportalen/fardplan-for-klimatet>).

Krisberedskap

I kyrkoordningens 2 kap 11 § anges att "församlingen/pastoratet ska vidta de beredskapsförberedelser som på behövs för verksamheterna under kris och höjd beredskap. I det finns en skyldighet att upprätta planer, även på lokal nivå." Området regleras av följande:

- Kyrkoordning kapitel 2, 11 § – om församlingens/pastoratets beredskapsförberedelser
- Kulturmiljölagen (1988:950) kapitel 4, 15 a § – beredskapsförberedelser som behövs för skydda av kulturminnen vid höjd beredskap
- Kyrkoordning kapitel 2, 6 a § – om begravningsväsendet beredskapsförberedelser

Kyrkobyggnader, begravningsplatser och inventarier

Kyrkobyggnader

Kyrkobyggnaderna ska vårdas och underhållas så att deras kulturhistoriska värde inte minskar.

- Kulturmiljölagen (1988:950) kapitel 4, 1–5 § – vårda och underhålla kyrkobyggnader och kyrkotomter
- Kyrkoordning kapitel 47, 12 § – lokalförsörjningsplan ska finnas och prövas vart 4:e år
- KRFS 2012:2, 11 § – skyldighet att hålla vård- och underhållsplaner som ska uppdateras senast vart 10:e år

Skyldighet att hålla fastighetsregister över samtliga ägda objekt

- SvKB 2017:21 – fastighetsregister med stöd av KO kapitel 56, 4 §

Begravningsplatser

- Kyrkoordning 2 kapitel 6a § – riktlinjer för begravningsverksamheten
- Begravningslagen (1990:1144) som helhet
- Begravningslagen (1990:1144) 2 kapitel 2 § – tillgång till gravplatser för de som inte tillhör kristet trossamfund
- Begravningslagen (1990:1144) 9 kapitel 6 § – tillhandahålla lokal för bisättning

Angående arkiv och diarium för begravningsväsendet

<https://internwww.svenskakyrkan.se/linkopingsstift/begravningsverksamhetens-arkiv-och-diarium>

Inventarier

Kyrkliga inventarier är en del av kulturarvet som ska hållas i gott och vårdat skick.

- Kyrkoordning 40 kapitel 2 § – att två inventarieansvariga kyrkvårdar som är ledamot i kyrkoråd eller församlingsråd finns
- Kulturmiljölag 4 kapitel 7 § – att inventarieförteckning och att inventarieansvariga finns.
- Kulturmiljölag 4 kapitel 8 § – att stiftet kontrollerar minst vart 6:e år att angivna inventarier finns
- KRFS 2012:2 13–14 § – beskriver vad inventarieförteckningen ska innehålla

Jämställdhet och diskriminering

Arbetet regleras av diskrimineringslagen (2008:567) som du hittar här

(<https://www.do.se/diskriminering/lagar-om-diskriminering/diskrimineringslagen>). Här finns också information om hur man arbetar förebyggande inom 5 områden (<https://aktiva-atgarder.do.se/>).

I Linköpings stift finns ett utarbetat stöd för hur man som arbetsgivare kan arbeta med dessa frågor. Du hittar stödet här: <https://internwww.svenskakyrkan.se/linkopingsstift/vad-behover-du-arbeta-med>.

DO har också tagit fram mallar för detta arbete:

(<https://www.do.se/kunskap-stod-och-vagledning/stodmaterial-forebygga-diskriminering/arbetslivet/checklista-for-aktiva-atgarder-mot-diskriminering>)

Arbetsgivarorganisationen, SKAO har tagit fram ett häfte hur man kan arbeta med lönekartläggning samt med aktiva åtgärder för att förhindra diskriminering. Du hittar det här:

(<https://www.svenskakyrkan.se/arbetsgivare/lonekartlaggning-och-aktiva-atgarder---hafte>).

Förkortningar:

AV	Arbetsmiljöverket
DO	Diskrimineringsombudsmannen
KO	Kyrkoordning för Svenska kyrkan
KRFS	Kulturrådets författningssamling
KsSkr	Kyrkostyrelsens skrivelse
SKAO	Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation
SvKB	Svenska kyrkans bestämmelser

Visitationsprocessen

Församling/pastorat:
 Visitationsperiod: månad år – månad år

